

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Asian Vieminen Tuomioistuimeen](#) > Croatia

Asian vieminen tuomioistuimeen

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?

Osapuolet voivat ratkaista riidan oikeudessa, mutta on myös tuomioistuimen ulkopuolisia riidanratkaisumenettelyjä. Kroatiassa tällaisia menettelyjä ovat välimiesmenettely, sovittelu ja muut oikeudelliset menettelyt, joiden tavoitteena on sovintoratkaisu.

Yksityisoikeudellisten, kaupallisten, työhön liittyvien ja osapuolten muihin tahdonvaltaisiin oikeuksiin liittyvien riitojen sovittelusta säädetään sovittelulaissa (*Zakon o mirnom rješavanju sporova*; Kroatian virallisen lehden (*Narodne novine*, NN) nro 67/23). Sovittelu (latinaksi *mediare* = sovittella, toimia välittäjänä) tarkoittaa käytetystä nimityksestä (*mirenje*, *medijacija*, *posredovanje*, *koncilijacija*) riippumatta menettelyä, jossa osapuolet pyrkivät ratkaisemaan riitansa tekemällä sopimuksen, jonka kumpikin voi hyväksyä ja joka on heidän tarpeidensa ja etujensa mukainen, puolueettoman kolmannen osapuolen eli yhden tai useamman sovittelijan (*posrednik*, *medijator*, *koncilijator*) avulla. Sovittelija auttaa osapuolia pääsemään sovintoon, mutta hänellä ei ole valtaa määrätä sitovaa ratkaisua. Sovittelu toteutetaan osapuolten sopimalla tavalla. Se on valinnainen menettely, jonka osapuolet ovat itsenäisiä. Lisäksi se on vapaaehtoinen, molempien suostumukseen perustuva, epämuodollinen ja luottamuksellinen, ja osapuolet ovat siinä tasa-arvoisia.

Välimiesmenettely (*arbitraža* tai *izbrano sudenje*) on puolestaan välimiesoikeudessa tapahtuva menettely riippumatta siitä, vastaako siitä oikeushenkilö vai oikeushenkilön elin, joka organisoii ja toteuttaa välimiesoikeuksien työtä. Välimiesmenettely on vapaaehtoinen, nopea, tehokas ja yksityinen tapa ratkaista riidat. Siinä osapuolet sopivat seuraavista seikoista: kuka toimii tuomarina riidan syntyessä, välimiesmenettelyn paikka, sovellettavat aineellisen oikeuden ja prosessioikeuden säännökset ja välimiesmenettelyssä käytettävä(t) kieli (kielet). Välimiesoikeuden päätös, joka perustuu asian tosiseikkoihin, vastaa tuomioistuimen lopullista päätöstä.

Siviiliprosessilaissa (*Zakon o parničnom postupku*; NN nrot 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 ja 155/23) säädetään, että tuomioistuin voi tapauksen olosuhteet – erityisesti osapuolten ja heihin liittyvien kolmansien edut, heidän suhteidensa keston ja keskinäisen riippuvuutensa – huomioon ottaen antaa oikeuden istunnossa tai sen ulkopuolella osapuolille päätöksen, jossa se kehottaa heitä aloittamaan sovittelumenettelyn 8 päivän kuluessa tai ehdottaa riidan ratkaisemista sovittelumenettelyssä. Tuomioistuin kertoo osapuolille valmisteluistunnossa mahdollisuudesta sovittaa riita joko tuomioistuimessa tai sovintomenettelyssä ja selittää tarjolla olevat vaihtoehdot tarkemmin.

Tietyissä tapauksissa (kanteen nostaminen Kroatian tasavaltaa vastaan) kanteen nostamista harkitsevalla henkilöllä on velvollisuus ottaa ennen kanteen nostamista yhteyttä syyttäjänvirastoon, jolla on alueellinen ja asiallinen toimivalta edustaa valtiota oikeudessa, jos sitä vastaan nostetaan kanne, ja pyytää riidan sovittelua. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista tapauksissa, joissa kanteen nostamiselle on lakisääteinen määräaika. Riidan sovittelua koskevan hakemuksen on sisällettävä samat tiedot, jotka vaaditaan kannetta nostettaessa.

2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?

Kanteen nostamisen aikaraja määräytyy kanteen tyyppin ja oikeudellisen luonteen mukaan. Esimerkiksi työpaikkaan liittyvien oikeuksien suojaamisen yhteydessä työntekijän on toimitettava loukatun oikeuden suojaamista koskeva hakemus tuomioistuimelle viidentoista päivän kuluessa siitä, kun työntekijä on toimittanut oikeuksiansa suojaamista koskevan pyynnön työnantajalleen. Tämä aikaraja ei koske tapauksia, joissa on kyse työsuhteeseen perustuvasta vahingonkorvausvaatimuksesta tai muusta rahallisesta vaatimuksesta.

3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?

Kyllä. Kroatiassa tuomioistuimet antavat yksityisoikeudellisissa menettelyissä päätökset laissa määritetyn asiallisen toimivaltansa puitteissa. Tuomiovaltaa käyttävät yleiset tuomioistuimet, erityistuomioistuimet ja Kroatian korkein oikeus.

Yleisiä tuomioistuinta ovat kunnalliset tuomioistuimet (*općinski sud*) ja maakunnalliset tuomioistuimet (*županijski sud*). Erityistuomioistuinta ovat kauppatuomioistuimet (*trgovački sud*), hallintotuomioistuimet (*upravni sud*), rikostuomioistuimet (*prekršajni sud*), korkein hallinto-oikeus (*Visoki upravni sud*) ja ylin rikostuomioistuin (*Visoki prekršajni sud*).

Maan ylin tuomioistuin on Kroatian korkein oikeus (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

Lailla voidaan perustaa myös muita yleisiä tai erityistuomioistuinta niiden asiallisen toimivallan tai tiettyjen oikeusalojen perusteella.

4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?

Toimivaltainen tuomioistuin on yleensä se tuomioistuin, jolla on yleinen alueellinen toimivalta vastaajan osalta, eli sen alueen tuomioistuin, jossa vastaajan kotipaikka on. Jos vastaajalla ei ole pysyvää asuinpaikkaa Kroatiassa, yleinen alueellinen toimivalta on sen alueen tuomioistuimella, jolla vastaajan väliaikainen asuinpaikka sijaitsee.

Jos vastaajalla on pysyvän asuinpaikan lisäksi myös väliaikainen asuinpaikka jollain muulla paikkakunnalla ja jos olosuhteiden perusteella voidaan päätellä, että vastaaja oleskelee siellä pidempään, yleinen alueellinen toimivalta on myös tuomioistuimella, jonka alueella väliaikainen asuinpaikka sijaitsee.

Jos riita-asian vastaajana on pysyvästi ulkomailla asuva Kroatian kansalainen, jonka kansallinen viranomainen tai oikeushenkilö on lähettänyt ulkomaille töihin, yleinen alueellinen toimivalta on tuomioistuimella, jonka alueella henkilön viimeisin tiedossa oleva pysyvä asuinpaikka Kroatiassa sijaitsee.

Jos riitaan liittyy kansainvälisiä seikkoja, Kroatiassa sijaitseva tuomioistuin on toimivaltainen, kun niin on nimenomaisesti mainittu laissa tai kansainvälisessä sopimuksessa. Jos laissa tai kansainvälisessä sopimuksessa ei nimenomaan mainita, että kroatialainen tuomioistuin on tietyntyyppisessä riidassa toimivaltainen, kroatialainen tuomioistuin on toimivaltainen, kun näin voidaan päätellä Kroatian tuomioistuinten alueellista toimivaltaa koskevista säännöksistä.

5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?

Vastaus riippuu riidan tyyppistä ja siviiliprosessilain säännöksistä, joilla säädelään alueelliseen ja asialliseen toimivaltaan liittyviä asioita.

Riita-asian arvolla ei ole merkitystä Kroatian tuomioistuinten alueellista ja asiallista toimivaltaa määritettäessä.

6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?

Siviiliprosessilain säännösten mukaan osapuoli – luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö – voi valita vapaasti, edustaako hän itse itseään oikeudellisessa menettelyssä vai käydäänkö menettely edustajan, yleensä asianajajan, välityksellä, ellei siviiliprosessilaissa säädetä toisin.

Siviiliprosessilain 91 §:ssä osapuolten oikeutta edustaa itseään rajoitetaan kuitenkin merkittävästi: kiinteää omaisuutta koskevissa riidoissa, joiden kohteen arvo on yli 6 630 euroa, oikeushenkilöitä saavat edustaa vain asianajajatutkinnon suorittaneet henkilöt.

Lisäksi siviiliprosessilain 91.a §:n mukaan osapuoli voi hakea lupaa päätöksen uudelleentarkasteluun tai toimittaa sitä koskevan hakemuksen edustajansa, ts. asianajajan, välityksellä, tai hän voi poikkeuksellisesti hakea lupaa tai toimittaa hakemuksen itse, jos hän on suorittanut asianajajatutkinnon. Vaihtoehtoisesti lupaa uudelleentarkasteluun voi hakea tai uudelleentarkasteluhakemuksen voi tehdä osapuolen nimissä henkilö, joka on siviiliprosessilain tai muun lain nojalla valtuutettu edustamaan osapuolta tässä ominaisuudessa, vaikkei hän harjoittaisi asianajajan ammattia, kunhan hän on suorittanut asianajajatutkinnon.

7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?

Yksityisoikeudellinen menettely pannaan vireille nostamalla toimivaltaisessa tuomioistuimessa kanne, joka toimitetaan tuomioistuimen kirjaamoon henkilökohtaisesti taikka postitse tai faksilla.

8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?

Yksityisoikeudellinen menettely käydään kroaatin kielellä latinalaista kirjaimistoa käyttäen, paitsi jos laissa säädetään muun kielen tai kirjaimiston käytöstä tietyissä tuomioistuimissa.

Menettelyn osapuolet ja muut asianosaiset toimittavat kanteet, valitukset ja muut asiakirjat tuomioistuimelle kroaatin kielellä ja latinalaista kirjaimistoa käyttäen.

Kanne voidaan toimittaa tuomioistuimen kirjaamoon henkilökohtaisesti tai postitse tai faksilla. Yleisin tapa on toimittaa se henkilökohtaisesti tai postitse.

Siviiliprosessilain mukaan asiakirjat voidaan toimittaa myös sähköisesti. Tällöin asiakirjoissa on käytettävä hyväksyttyä sähköistä allekirjoitusta asiasta annettujen erityismääräysten mukaisesti.

9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?

Lomakkeita käytetään vain eurooppalaisissa vähäisiin vaatimuksiin sovellettavissa menettelyissä. Lisätietoja on portaalin tietosivulla "[Vähäiset vaatimukset – Kroatia](#)".

Siviiliprosessilain mukaan kanteen on sisällettävä seuraavat tiedot: kannekirjelmä, joka sisältää varsinaisen asian ja sivuasiat, todisteet, seikat, joihin hakija perustaa kanteensa, näitä seikkoja tukevat todisteet ja muut tiedot, jotka on liitettävä kaikkiin tapauksen asiakirjoihin (siviiliprosessilain 106 §).

Kaikkien asiakirjojen ja kannekirjelmän on sisällettävä seuraavat tiedot: tuomioistuimen nimi, osapuolten ja heidän oikeudellisten edustajiensa (tai tapauksen mukaan asiamiestensä) nimet ja (pysyvä tai väliaikainen) asuinpaikka, asiakirjan toimittavan osapuolen henkilötunnus ja riidan aihe. Kantajan on myös allekirjoitettava lausumansa.

Osapuoli tai hänen edustajansa kirjoittaa allekirjoituksensa asiakirjan loppuun.

Jos lausuma sisältää vaatimuksen, osapuolen on ilmoitettava ne seikat, joihin hän perustaa vaatimuksensa, ja esitettävä tarvittaessa todisteet.

Tuomioistuimien käsittelee kanteen, vaikka kantaja ei olisi ilmoittanut sen juridisia perusteita, ja vaikka hakija olisi ilmoittanut perusteet, ne eivät sido tuomioistuinta.

10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?

Osapuolten on maksettava oikeudenkäyntimaksut, joista säädetään oikeudenkäyntikuluista annetussa laissa (*Zakon o sudskim pristojbama*; NN nro 118/18 ja 51/23) ja joiden määrät vahvistetaan erillisessä hinnastossa (*Uredba o Tarifi sudskih pristojbi*; NN nro 37/23).

Oikeudenkäyntimaksut maksaa henkilö, jonka pyynnöstä tai jonka etujen ajamiseksi laissa säädettyihin toimiin ryhdytään.

Ellei oikeudenkäyntikuluista annetussa laissa muuta säädetä, oikeudenkäyntimaksu peritään seuraavista:

- asiakirjat (esim. kanteet, muutoksenhauut ja täytäntöönpanohakemukset) toimitushetkellä ja pöytäkirjaan liitettävät huomautukset pöytäkirjan valmistumishetkellä;
- puolustuksen asiakirjat: kun menettely on saatettu päätökseen, maksu peritään kaikilta osapuolilta suhteutettuna siihen, mikä lopputulos on heidän kannaltaan;
- sanatarkat istuntoselostukset pyydettyinä;
- tuomioistuimen päätökset siinä vaiheessa, kun jäljennös päätöksestä annetaan tiedoksi osapuolelle tai hänen edustajalleen, lukuun ottamatta päätöksiä hakemuksista, jotka koskevat pakkotäytäntöönpanoa, täytäntöönpanon peruuttamista, todisteiden turvaamista tai täytäntöönpanolain mukaista turvaamista, sekä päätöksiä maksamismääräyshakemuksista, joiden osalta maksu pitää suorittaa hakemusta tehtäessä,
- hallinnolliset riita-asiat kahdeksan päivän kuluessa maksamismääräyksen vastaanottamisesta,
- kiinteistörekisteriin merkitsemistä koskevat pyynnöt pyynnön esittämishetkellä,
- muut toimet niiden toteutushetkellä.

Oikeudenkäyntimaksuissa yleissääntönä on, että hävinneen osapuolen on maksettava myös vastapuolen ja väliintulijan kustannukset kokonaisuudessaan. Hävinneen osapuolen väliintulijan on korvattava toimistaan aiheutuneet kulut.

Asianajajien palkkioista ja kulukorvauksista säädetään asianajajista annetussa laissa (*Zakon o odvetništvu*; NN nrot 9/94, 117/08, 50/09, 75/09, 18/11 ja 126/21).

Asianajajalla on oikeus laskuttaa palveluistaan ja periä niistä aiheutuneet kulut Kroatian asianajajaliiton (*Hrvatska odvetnička komora*) vahvistaman ja oikeusministerin hyväksymän hinnaston mukaisesti. Lasku on esitettävä palvelun suorittamisen jälkeen. Jos valtakirja peruutetaan tai kumotaan, asianajajan on lähetettävä lasku 30 päivän kuluessa peruutuksesta tai kumoamisesta.

Kaikissa oikeudellisissa asioissa asianajajat voivat sopia palkkiostaan edustamansa osapuolen kanssa joko työtuntien perusteella tai varallisuusoikeudellisissa asioissa suhteessa menettelyn eli niiden oikeudellisten toimien lopputulokseen, joihin asianajaja on ryhtynyt asiakkaan toimeksiannosta, asianajajaliiton hinnastoa noudattaen. Tällainen järjestely on pätevä vain, jos siitä on sovittu kirjallisesti.

11 Voinko saada oikeusapua?

Jos osapuoli tarvitsee ammattimaista oikeusapua, hän voi kääntyä asianajajan puoleen. Kroatiassa asianajajat ovat heistä annetun lain 3 §:n mukaan valtuutettuja antamaan kaikenlaista oikeusapua. He voivat antaa oikeudellista neuvontaa, laatia kanteita, pyyntöjä, hakemuksia, myös tavallisia ja ylimääräisiä muutoksenhakemuksia ja muita menettelyasiakirjoja sekä edustaa asiakkaitaan.

Lisäksi osapuolilla on mahdollisuus saada maksutonta oikeusapua. Maksuttomasta oikeusavusta annetussa laissa (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*; NN nrot 143/2013 ja 98/19) säädetään mahdollisuudesta antaa maksutonta oikeusapua kansalaisille, joilla ei ole varaa maksaa oikeusavusta mutta jotka tarvitsevat sitä. Lisätietoa maksuttoman oikeusavun järjestelmästä Kroatiassa löytyy osoitteesta <https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184>.

12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?

Yksityisoikeudellinen menettely käynnistetään nostamalla kanne, ja sen katsotaan olevan vireillä sitten, kun kanne on toimitettu vastaajalle tiedoksi.

Kun kanne on vastaanotettu, aloitetaan oikeudenkäynnin valmistelu.

Valmisteluihin sisältyy muun muassa kanteen alustava tutkinta. Jos tuomioistuin toteaa, että kanne on epäselvä tai että se ei sisällä kaikkia tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, tuomioistuin palauttaa sen kantajalle ja pyytää tätä korjaamaan sen tai täydentämään sitä annettujen ohjeiden mukaisesti.

13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

Tuomioistuimen kirjaamon virkailija ilmoittaa osapuolille sekä heidän asiamiehilleen ja edustajilleen asian etenemisestä kirjaamossa ja asiakirja-aineistossa olevien tietojen perusteella.

Ilmoitettavat tiedot on rajattu koskemaan menettelyn vaiheita, tuomioistuimen kokoonpanoa (yksi tuomari), asianomaisen jaoston puheenjohtajaa ja jäseniä sekä lakimiesavustajia.

Tietoja annettaessa on kiellettyä sanoa mitään yksittäisten oikeudellisten toimien asianmukaisuudesta ja menettelyn todennäköisestä lopputuloksesta.

Tietoja voidaan antaa puhelimitse, sähköpostitse ja kirjallisesti.

Osapuolet voivat tutustua menettelyn etenemistä, tuomioistuimen kokoonpanoa (yksi tuomari), asianomaisen jaoston puheenjohtajaa ja jäseniä sekä lakimiesavustajia koskeviin tietoihin verkossa edellyttäen, että oikeustapauksia koskeva julkinen tietokanta (*e-Predmet*) on käytössä kyseisessä asiassa.

Asian käsittelyä oikeudessa ja osapuolten tai tuomioistuimen muita toimia koskevista määräajoista säädetään siviiliproessilaissa.

Lisätietoja määräajoista on portaalin tietosivulla "[Menettelylliset määräajat - Kroatia](#)".

■ Päivitetty viimeksi: 23/09/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.